PŘÍTEL LIDU

...Založen roku 1890 ....

Entered at the Post Office of Wilber as Second Class Matter.

J. A. HOSPODSKÝ

.....redaktor a vydavatel.....

Předplatné na rok $1.50.

OHLASKY

jako: blahopřání, úmrtí, poptávky atd čítáme 50ctu palec uveřejníme je pauze tehdy, zda jsou peníze přiloženy. Ceny ohlášek stálých oznámíme na požádání. Peníze zasílány budtež v poštovních poukázkách nebo registrovaných dopisech. Za dopisy neregistrované a peníze obsahující nejsme zodpovědni.

Kvitance na zaslané poukázky se nezasýlají.

Všechna menší oznámení, blahopřání, díkůvzdání atd. musí zaplacena býti předem hned při objednání.

Adresujte: "PŘÍTEL LIDU
Wilber, Neb.

Wilber, Neb., 21 června 1900

Kruger a Aguinaldo se přesvědčili, že kapitol na kolech jest největší nesnáz pro člověka.

Letos jest kandidátů pro úřad státního sekretáře tolik, že připadá téměř na každý okres jeden nebo dva.

Kdo na konvenci bude proti znovunominování Poyntera za guvernéra, dlužno zeptati se ho, pro který úřad chtěl býti dosazen.

Za vlády republikánské byly prý všecky spory dělnické hladce a záhy vyrovnány, psával kdysi jistý republikánský strýček. Ku př. stávka v St. Louis....

Cretská "Videtta" píše, že p. Jan Fritz hodlá se vzdáti nominace za floatního zástupce a jeho místo nastoupí jistý H. Muff z Crete. Co na tom jest pravdy, nevíme.

Hrdiny, jako jest Napoleon a burský generál Cronje zavážil svět na pusté ostrovy, kde je nechá zvol na mříť a upadat v zapomenutí. Na řádění čínské královny vdovy, která nechává vraždit výkvět čínské intelegence a křesťany a Evropany na pořád, dívá se po celou řadu lét a mlčí.

Andrew Garnegie, známý železniční král jest anti imperialista—ale rozhodný přítel cla na železo. Pro to také vyslal hlas ze svého zámku ve Skotsku, že Bryana v příštích volbách podporovati nebude!

Hlavním členem ledařského trustu v New Yorku jest—sám tamní mayor a člen Tamany Van Wyck. Odhalení to vyvolalo v celé Americe pochopitelný údiv nad sprostou korupci, darebáctvím všeho druhu, pařeništem jehož jsou New York a Chicago.

Ani jeden Philadelfický politikář ani jeden policajt, ani jeden detektiv, ani jeden rádní atd., nevěří, že auditorium v Kansas City shořelo "nešťastnou náhodou." Kansas City chtělo konvenci, Auditorium bylo malé a mohlo se postavit větší a proto prý se k tomu pomohlo, jako si pomáhají ti, jež chtí udělat falešný bankrot.

Gen. Funston překvapil nás z Filipin velmi romantickou zprávou o zázračném nálezu v horách na Luzonu. Nalezl prý ve sluji jedné dolů visící žebřík a podle něho provaz. Když zatáhl za provaz, ozvaly se idylické zvuky zvonu a když Funston dostal se nahoru, nalézl zde archiv Aguinaldův, vážící několik tun a mezi listinami též nalézeny všechny dopisy Deweyho. Leč do této romance šlápl admirál Dewey, jak se říká botou, nebo prohlásil rozhodně, že jaktěživ Aguinaldovi ani jediného řádečku nepsal....

Předseda národního výboru demokratického Jones žádal prý Bryana, aby v této kampáni upustil od dalšího hlásání volné ražby stříbra a vedl politiku pouze proti imperialismu a trustům. Bryan udání to snaží se popříti, ač jest pravdivé, ale rozhodně odepřel tomu se podrobiti. Bryan jedná zcela rozumně a prozíravě. Zda by otázka stříbra měla býti vynechána z platformy demokratické, tedy se sříti celá stavba, na níž se po více jak deset roků pracovalo. Zda není dnes otázka volné ražby stříbrné měny důležitou a palčivou a stala se tak zbytečnou, že se usiluje o její vymazání z programu, tedy celý ten boj a snahy o prosazení její v minulosti za pouhý klam a šalbu považován by býti musel. Bryan proto nemůže se ani přistoupiti k návrhu Jonese, neboť to znamenalo by jeho politickou smrt, znamenalo by jisté a neodvratné roztržení stran a jistou porážku.

Věhlasný prostulý učenec a socialista anglický, John Ruskin, dědil v roce 1864 jeden milion dolarů. Ruskin před nedávnem zemřel a vše co mu zbylo obnášelo právě tolik, že měl denně $5.00 na byt a stravu. Ostatní rozdal chudině a na různé dobročinné ústavy. Takového něco John Rockenfeller nedovede. Ten dává obrovské sumy peněz bohatým církvím a kostelům za to, aby kazatelové ve svém kázání vždy několikráte jméno "šlechetného dárce" opakovali. O tempora! O mores!

Redaktoři populistických listů jsou přímo zaplavováni soukromými dopisy různých individuí, jež přejí si ten či onen úřad dosáhnouti vypisujíce veliké a nesmrtelné zásluhy své tím, že po tak a tak dlouho byli klerkem, pokladníkem, okresním advokátem atd. My redaktoři máme něco důležitějšího na práci, než přečítati si úřední biografie toho či onoho, ale podotýkáme tolik, že zda někdo řekne, že sloužil, dvě, tři nebo čtyři lhůty v tom či onom úřadě a nyní že žádá jiný pěkně takové psaní složíme a po nevelkém namáhání vandruje do koše. My jsme toho náhledu, že úřad má hledati člověka a nikoliv člověk jako chrt za zajícem honiti se za úřady a pomocí bouchání o svých již ulovených úřadech, volati časopisy, aby mu nadháněly.

Časopisy měly by mluviti vždy a všude čistou pravdu a neohlížeti se v pravo ani v levo. Tím by zajisté staly se tím, čím vlastně mají býti, totiž sedmou mocností a nevyplácí by si němi hubu každý otrapa nebo lidé, jež ve své obmezenosti myslí, že všechen společenský i osobní hnůj mohou vyměst na smetiště, k němuž se mnohý časopis mnohdy za pár centů snižuje. Časopis jest tlumočníkem veřejnosti a nikoliv orgán osobností těch či oněch. V politice hlavně měl by vždy jen pravdě dán býti průchod a nikoliv balamutit lid nebo neprozíravé kandidáty, "De Witt Independent" píše, že p. Fritz nemá žádné naděje býti zvolen tuto kampáň za flotovního zástupce. A toho samého náhledu a přesvědčení jsme i my, neboť 700 až 800 republikánské většiny v okresu Gage nenechá se tak snadno získati. Dovede li to Mr Bowlby, nevíme, ale stěží se mu to podaří. Pan Bowlby však maže neustále p. Fritzovi med kolem úst a p. Fritzovi to jak se zdá lichotí. My však jednajíce s každým poctivě, pravíme, že všechny naděje p. Fritz na zvolení jsou marné, neboť dosud se to žádnému mimo republikána nepoštěstilo a také hned tak nepoštěstí, zejména ne letos.

Feuilleton

TOHLE sbírání censu je věcí na každý pád velmi choulostivou, zvláště pro krásné pohlaví—poněvadž musí udati sběrateli své stáří, což dámy od 18 let nahoru hrozně nerady činí.

Jak známo, ostává rafie věkových hodin u děvčat na osmnáctce vždycky stát a pak náhle dle libosti a potřeby se postrkuje. Buď do předu nebo do zadu. ..

Vyskytne li se ku př. nápadník, jež hledá děvče rozumné a usedlé, udá se mu ovšem pravda co nejbližeji—pakli jest totiž z Berouna. Pro "dražďanské" ostává rafie neustále na jedném místě.

Já znal slečinky, jimž bylo v patnácti již 18, pouhý by velmi rády byly se pustily se v kolotaný vír světa.

A když dostavila se osmáctka, bylo ji osmnáct několik roků a když se vdávala soudíc, že bylo přece trochu okaté, postrčila rafii na 22—nebo nejvýše 23. Dále však nikoliv. Před čtyřiadvacetkou má děvče nejhrozučější strach. Jakmile tuto překročí, dostavuje se obyčejně tupá resignace. Leč ani tu nepřestává marnivost. Znal jsem jednu poctivou pannu, které po celých 15 lét bylo 26 ....

Ale ten census! Zde se přísahá a lhát se zapovídá a sběratele zahrnují slabé pohlaví mnohdy celou spoustou otázek, což jest také v úplném pořádku, má li census býti dodonalým a úplným. A k vůli správnosti, nejen censijní, ale i dokonalosti rodokmenů a pro památku potomstva, navrhujem, aby naši sběratelé předkládali dámám následovní otázky:

Jak jste stará, nebo vlastně, jak jste mladá?

Čtete Paul de Cocka, Decamerona, Sapho, Mořský loupežník Benátský, "Tajemství hradu Felseku," "Černý Kuba" aneb hrůzy loupežnické jeskyně, 'Pražská čarodejnice' atd?

Jste hodně roztancovaná a umíte dobře běhat?

Jak dlouho vydržíte tancovat?

Kolik máte milovníků a který si vás vezme?

Ráda byste se vdala a proč?

Umíte uvařit vodu?

Jste svobodna a proč?

Kolik členů z vaší rodiny bylo šilhavých a kolik jich lhalo?

Chodíte z piknikŭ sama....?

Kolik hodin se strojíte a líčíte?

Kupujete šučrovačky v městě, a nebo je objednáváte v Genevě?

Umíte prát na mašině?

Máte zamilovaného psa nebo kočku?

Vodíte pejska na šňůře a strká váš muž dětský kočárek?

Umí vaše maličká jíst uhlí z boketu a olizovat sfrky, když tavíte se se sousedkou?

Kterého doktora máte nejradši a a proč...?

Máte studené nohy a proč?

Máte kuří oka?

Máte nějakého domácího přítele, který vás v prázdných chvílích navštěvuje?

Kolik klobouků musíte mít za rok a jak velký jest markyč vašeho muže nebo otce?

Jste v rentu a nebo ve svém?

Jste dcera farmářova a nebo milionářova?

Nesou vaše slepice v zimě?

Kolik boxiček líčidla a kolik láhviček voňavky spotřebujete za měsíc?

Který z našich městských radních jest ten nejhodnější a který ten nejhorší?

Čtete orgán hádaček a čarodějnic vycházející v městě nad Mizerou?

Byla jste očkována?

Udejte příčiny proč jste na světě?

Udejte jak mnoho dobrých a šlechetných skutků jste vykonala?

Jste rozvedena?

Kolik neděl jste žila s mužem a proč vám utekl?

Nosíte falešné vlasy a umělé gumové náhrady?

Jíte česnek a cibuli?

Sundáváte klobouk v divadlech a koncertech?

Patříte ku společnosti ....ských klepen?

Kolik máte falešných zubů?

Kolikrát v měsíci potřebujete doktora a kolik máte švadlen a pucerek?

Kdy myslíte, že budete mít rozum?

Kolik parties navštěvujete týdně?

Nehledáte muže, který byl řádně po domácku vychován, uměl prát vařit, děti chovat atd.

Toto jsou vesměs otázky velmi důležité, hlavně pro nás "silnější pohlaví," nebo bychom aspoň částečně zvěděli, na čem vlastně jsme. Dosud celý "census" pro nás o zůstává ve dvou krátkých jednoslabičných slovech "dej" a "kup!"

My sice víme předem, že by naše krásné pohlaví na otázky tyto velmi těžce odpovídalo, ale nutnost jest nutnost, hlavně pokud se výloh a vaření týče.

Jistý přítel můj nedávno se mne chlubil, kterak mu jeho drahá polovice ještě v času líbánek připravila rybu se salátem. Dala totiž rybu vařit do hrnce a za ní vandrovaly pak čistě vyprané hlávky salátové. Když prý krmi tuto spatřil, zavděl rybám jejich hlubiny v tichých vodách....

Jiná opět uvařila mužovi slepici v omáčce smetanové a k tomu kyselé zelí. A mojí přátelé z mladých lét v Clevelandě by vám mohli dosvědčit, že nám jistá naše roztomilá loučká hostinská dávala k večeři kyselé, nakládané vepřové nožičky nebo dršťky a kyselé okurky k tomu. Těžce říci, proč to dělala....

"Cesta do srdce mužova vede kuchyní a často co bůh spojil, rozdělily syrové knedlíky nebo v rybě rozmačkaná žluč." Často příčinou domácí patalie, rvačky a nebo i rozvodu byl klobouk, atlasové šaty, vnady nahražené umělými výrobky, falešné zuby, kluby, párty, klepy, tancechtivost, večerní procházky a výlety a proto vystrkujeme obě ruce se všemi deseti prsty, aby všechny uvedené otázky byly dámám předkládány....

Nám pak mužům ať předkládá otázky dle své vlastní zkušenosti a vlastního dobrozdání....

*V Milwaukee, Wis., zahájena byla konvence ženské Federace, k níž sjelo se 4000 žen, které přivezly sebou asi 12.000 kufrů, 5000 škatulí a asi třikrát tolik ručních kufříků a tašek.

O původu jména Prahy.

K literatuře o této otázce přibyla právě úvaha Em. K. Zeinera, uveřejněná v posledním čísle Pelclových "Rozhledů." Je to pojednání zajímavé a zasluhnje pozornosti. Že Kosmův výklad jména Prahy od prahu (limen) je nepřirozený a chybný uznal již Palacký. Ale ani novější výklady tohoto jména nedovedou soudného člověka uspokojiti.

Pisatel úvahy v "Rozhledech" vycházel při pátrání svém z přesvědčení, že jméno Praha původu českého není i dospěl k úsudku, že vzniklo v dobách věku Libušina starších a že vyšlo z řeči některého národa, který tuto zemi před námi obýval. Na to podává autor osnovu, již se při hledání původu jména Prahy držel, a dospívá k tomuto závěru:

"Jméno Praha jest původu galského a tudíž památka po dávnověkých Bojích. Ze starobylého pargamu vzniklo za Libuše město. Tomu svědčí i stará etihodným Kosmou zaznamenaná pověst o člověku prah dělajícím, nebo lze z okolnosti té na blízkost lidských příbytků souditi. Odsutím nosovky z původního Pargam (srovn. přech. nesa s pův. nesant] Zvukoslovné to dvě proměny ústrojím našeho jazyka dobře odůvodněné a celkem velmi nepatrné, tak že se ještě nanejvýš o původní slovo pargam jednati může.

"Přiznávám, že slovo Pargam na oko zaráží. Ale pravím jen na oko, neb není nám po všech těch staletích tak cizím, jako by se na prvý pohled zdálo. Slovo to žije podnes v ústech lidu našeho ve formě téměř nezměněné. Zaniklo-li kdy v Čechách, vrátilo se z ciziny okruhem zpět a to v době, kdy počala se města česká hraditi po způsobu, jejž Kosmas na zývá římským; tentokrát jako nedotknutelný termin technický: pargam neb pargan. Změny zvukoslovné, učí Gebauer, dějí se jen v určitých mezích časových. Zákon tento nám vysvětluje, kterak vedle českým mluvidlům při spůsobeného slova Praha, netknuté pargam celé věky obstáti mohlo.

"Slovo pargán—spisovné parkán—zachovalo se v mluvě lidové v četných městech podnes, a vyvrácí tak možnou námitku, že by snad neoprávněnou byla forma Pargam, z ní jméno královské Prahy způsoben jednoduchý odvoditi—jsme se pokusili, určitých důkazů, že výsledek bádání autorova jest správný úvaha ovšem neobsahuje, a řešení otázky, je li tento výklad původu jména Prahy vědecky vůbec přípustný, příslušný odborníkům na poli jazykozpytu a historie.

Zprávy z Čech a Moravy

* V pátek dne 11. května odpoledne nalezena byla policií v Mor. Ostravě pod železničním mostem přes řeku Ostravici vedoucím mrtvola mladé dívky asi 20 leté. Mrtvola měla na sobě jen nepatrné oděvniny, a byla dopravena do umrlčí komory. Nešťastná dívka byla oděna v lehkou sukni červeně a fialově květovanou a byla zdravého a plného těla.

* Nepovedený útěk z vězení. V opavském kriminále odpykává právě svůj trest Petr Pavlíček z Kolína,—v neděli dne 2. května pokusil se jmenovaný o útěk, který však se mu zdařil pouze částečně. Pavlíček totiž dostal se jen do zahrady před trestnicí, kde jej lapil dozorce Fr. Nerušil. Pavlíček se pustil s dozorcem do pračky, ale nic nepomohlo. Dozorci přiala pomoc a vzpírajícího se dala do želez a vrátila do trestnice.

* Tři dítky zaduseny. Z Plzně se oznamuje: Přibytek dělníka Jana Hobla stal se dne 31. května v poledních hodinách jevištěm hrůzné události. Žena Hoblova v poledne nesla svému muži oběd a zanechala doma své tři dítky a sice tříletou Marii, 2letého Jana a devítinedělní Annu a uzavřela dvéře na klíč. Když pak po 1. hodině odpolední vrátila se domů a otevřela dvéře, vyvavil se proti ní dým, v němž pro první okamžik ani nemohla vnitřek příbytku rozpoznati. Teprvé po chvíli nalezla všechny tři nebohé dítky ležící v bezvědomí na podlaze. Za přispění sousedů byly dítky vyneseny na vzduch, ale ani okamžité přispění lékařské jim neprospělo. Všechny tři se zadušily Nešťastná matka pod dojmem truchlivé této události omdlela. Zjistilo se, že Hoblová položila do kamen několik polének dříví k vytopení; v její nepřítomnosti dříví se vzňalo a vycházející dým dítky zadusil.

* Přejet vlakem. Dne 20. května po 6. hodině ranní byla na cestě vedoucí z Dolní Cerekve (okr s Pelhřimovský) do Čížkova, tam, kde silnice přechází koleje dráhy, přejeta 58 letá dělnice Barbora Kolářová. Vlak ji strašně zohavil a okamžitě zůstala mrtvou.

Kdo?

chcete prodati nebo koupiti farmu nebo majetek v městě přihlaste se u mne. Peníze na pozemky půjčím vám tak levně, jako kterýkliv jiný jednatel. Za brzské a správné vyřízení všech záležitostí v mém oboru vždy ručím.

JOHN F. ŠPÍRK.

Dvě výtečné hudební novinky.

pro piano nebo pro housle

pouze za 25 centů

od Rudolfa Nováčka, kapelníka 28. pluku Benedek.

KVAPÍK

od prof na piano Henry F. Nováka.

Prodávány po 50 centech kus.

Zašlete 25c v poštovních známkách známkách ve psaní a obratem pošty obdržíte ony skvostné novinky vyplacené od **Josefa Skalského**

jednatele Domácnosti

675 Loomis St CHICAGO, Ill.

HLUCHÝM.—Bohatá dáma by a vyléčena z hluchoty a hučení v hlavě dra. Nicholse umělým ušním bubínkem (Artificial Ear Drum) a dala za to $10.000 jeho ústavu, tak že jest lidem umožněno dostati bubínek bezplatně. Adresujte: No. 6496 The Nicholson Institute, 78th Ave., New York

Mám dva výtečné plnokrevné hřebce Percheonské, jež připouštím se zaručením za mírné ceny.

Hřebci nachází se ve stáji Poupěové, k připouštění zařízené. Dostavte se co nejdříve. Václav Mareš.

TVRZ & POSPISIL

....majitelové....

HOSTINCE B&M

WILBER, NEB.

Máme na skladě výtečné liho viny a vína, znamenité jemné doutníky, výborný ležák stále na čepu čerstvý a každý den do poledne znamenitá hovězí irská nebo uherská polévka, jakož i jiné studené zákusky po celý den.

Navštívte nás

TVRZ & POSPIŠIL.

SHARY & FICTUM

nejpohodlněji zařízený

HOSTINEC

U nás

naleznete v žd y výtečný zdravy Omaha Brg Ass'n lézák, výtečná Californská vína, pivo v láhvích, importované lihoviny a vína jemné a zdravé lihoviny, domácí výtečné doutníky.

U nás

máme celé dopoledne teplý luně a deligátní zákusky po celý den.

SHARY& FICTUM.

Jízdní řád dráhy

Burlington Route

NA JIH

No 89 osobní denně ..... 11:55 dop
No 91 osobní vyjma neděle ..... 7:03 odp
No 95 nákladní denně ..... 2:30 ráno

NA SEVER

No 92 osobní vyjma neděle ..... 7:33 dop
No 90 osobní vyjma neděl ..... 3:27 odp.
Nákladní vyjma neděle ..... 8:30 odp

Již jsou tu!

The Prosperous Farmer always has a

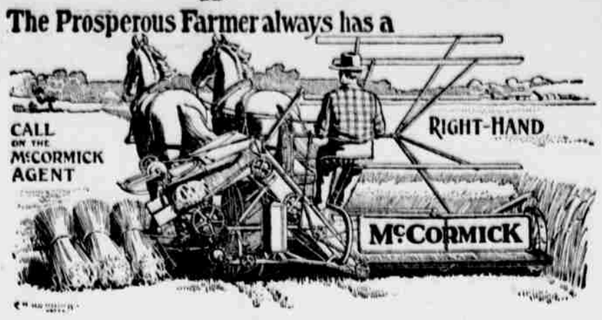

Oznamujem přátelům svým příznivcům, že jsme právě obdrželi dvě železniční káry nejlepších samovazačů

McCORMICK

které prodáváme za ceny nejlevnější.

My máme velkou zásobu špagátu toho nejlepšího a rucíme vám 525 stop špagátu STANDARD na každou libru, kterou od nás koupíte, což vám vám jiní dáti nemohou, o čem vás přesvědčíme. Přesvědčte se o našich cenách, než koupíte jinde. HONZIK & SLEPIČKA

Jos. Moudrý

oznamuje svým příznivcům že znovu otevřel obchod s

HOSPODÁŘSKYMI STROJI....

Sklad můj zásoben jest nejlepšími stroji hospodářskými, kočáry, vozy atd. a vše prodávám v cenách nejnižších a podmínek uspokojivých pro každého. JOSEF MOUDRÝ, Wilber, Neb.

Transmissisippi MARBLE WORK

BRATŘI NOVÁKOVÉ

—majitele.—

Humboldt - Neb.

Jediný český závod s náhrobky a pomníky na západě.

Podporujte solidní český obchod.

SEARS, ROEBUCK & CO. (Inc.), Fulton, Desplaines and Weyman Sts., CHICAGO, ILL.

Jděte a kupujte

váš domácí nábytek

záclony, koberce, rámy na obrazy, jakož i všechny jiné domácí ozdoby u

HENRY BOYLE

Crete, Nebraska.

Balsamování a pohřbům věnuje se ta nejlepší pozornost. My vypravujem pohřby nejlevněji v celém okresu.